

DE ECOLOGISCHE VOETAFDRIJK VAN BONT METEN

Fur Europe en de International Fur Federation (IFF) hebben het initiatief genomen voor een project genaamd Fur's Environmental Credentials (FEC). Het doel van dit project is de ecologische voetafdruk 'van wieg tot graf' van bont vast te leggen.

Heidi Cecilie Lorvik, in News, Kopenhagen Fur, juni 2017

De ecologische voetafdruk van processen en producten gedurende hun productieketen is een belangrijk punt van maatschappelijke zorg geworden en is daarom ook op de politieke agenda terechtgekomen. Binnen dit punt van zorg is er aandacht voor de mode-industrie.

De volgende grote vraag met betrekking tot bont betreft de milieu-impact. Als we bijvoorbeeld naar de EU kijken, is het milieu op dit moment een van de meest besproken onderwerpen. We weten dat de Commissie momenteel naar de milieu-impact van stoffen kijkt. We weten dat circulaire bio-economie een van hun belangrijkste thema's is en als we over de modebranche praten is dat circulaire mode (met herbruikbare stoffen en materialen). Hoe zetten we onze hulpbronnen zo verantwoord en duurzaam mogelijk in? Hoe zorgen we ervoor dat we in de toekomst nog over natuurlijke hulpbronnen beschikken en deze niet hebben uitgeput? Bont bestaat uit natuurlijke, biologisch afbreekbare vezels en is veel milieuvriendelijker dan conventionele stoffen, zoals katoen (dat veelvuldig bewerkt moet worden). We laten dit nu documenteren door onafhankelijke

De eerste stap binnen de cyclus is het houden van de dieren.

wetenschappers, aldus Mette Lykke Nielsen, CEO, Fur Europe.

Een schone planeet voor onze kinderen

Om voor transparantie binnen de productieketen van de bontproductie te zorgen en de positieve milieuboodschap van bont

op zowel de markt als invloedrijke aandeelhouders over te brengen, hebben Fur Europe en IFF het Fur's Environmental Credentials-project opgezet. Dit project staat onder leiding van projectleider Rudolph de Jong, ondersteund door een stuurgroep met mensen uit verschillende onderdelen van de waardeketen. Een mul-

tidisciplinaire werkgroep van aan universiteiten verbonden wetenschappers die zich bezighouden met landbouw, chemie en duurzaamheid, voert het wetenschappelijke onderzoek uit. Het project, dat twee jaar gaat duren, gaat zich vooral richten op de pelsdierenhouderij, het prepareren en verven van de pelzen, en productie. Dit moet een dynamisch wetenschappelijk model opleveren van de ecologische voetafdruk van bont, voor zowel externe als interne doeleinden.

Volgens mij is het belangrijk dat elk bedrijf zich op de levenscyclusanalyse focust. Dit zorgt voor transparantie, hetgeen gebruikers helpt een bewuste keuze te maken, en tegelijkertijd levert het de instrumenten om verbeteringen binnen de branche door te voeren. We zouden allemaal een strategie moeten volgen voor verantwoordelijk gedrag op deze planeet waarmee we zeker stellen dat onze kinderen en hun kinderen hier kunnen blijven leven. Dit is niet alleen belangrijk voor de bontsector, maar het is belangrijk voor elke sector en elke gebruiker, aldus Rudolph de Jong.

Het goede verhaal vertellen

Naast het vergroten van het bewustzijn van de buitenwereld over de positieve milieuaspecten van bont, draagt het model daarom bij aan het verbeteren van de praktische toepasbaarheid binnen de productieketen van bont en helpt het de ecologische voetafdruk van bont te verkleinen.

- Over twee jaar levert dit project een model en methode op waarmee we de milieu-impact van bont duidelijk kunnen maken. We gaan geen definitief antwoord krijgen, omdat dit net als WelFur dynamisch is - als er nieuw onderzoek komt en we meer kennis krijgen op andere gebieden, wordt dit natuurlijk verder ontwikkeld -, maar met dit project krijgen we een basismodel en de basistools, aldus Mette Lykke Nielsen.

De bontsector kent veel positieve milieuboodschappen die bijdragen aan de algemene stelling dat bont duurzaam en milieuvriendelijk is. Binnen de high-end modesegmenten heeft bont als 100% natuurlijk materiaal, dat afkomstig is van een hernieuwbare bron, een positieve impact op de modeproductieketen waarin ook synthetische vezels worden gebruikt.

We kunnen een goed verhaal vertellen

Met dit project volgt bont de wolsector.

over het verband tussen bont en het milieu, want bont is een duurzaam product. Met dit project zullen we zeer waarschijnlijk kunnen documenteren dat bont ook een milieuvriendelijk proces kent en we zullen tegelijkertijd zien of er verbeterpunten zijn, in de vorm van aanbevelingen om praktijken te verbeteren of processen duurzamer te maken, zegt Mette Lykke Nielsen.

In de voetsporen van schapen

Met dit project volgt bont de voetsporen van een andere natuurlijke vezel: wol. De wolsector heeft twee jaar geleden een vergelijkbaar rapport opgesteld over de milieuvoetafdruk van wol 'van wieg tot graf'.

Het gaat er niet om zomaar een levenscyclusanalyse te maken. Het gaat erom een methode vast te stellen die specifiek op bont van toepassing is. De elementen van de processen die op bont van toepassing zijn, kunnen niet worden gewijzigd. Als anderen naar de levenscyclusanalyse voor bont kijken, moeten ze daarom naar dit model kijken dat wij ontwikkelen. Anders zou het resultaat misleidend kunnen zijn, omdat ze de verkeerde elementen toepassen. Dat heeft zich in de wolsector voorgedaan, maar zij hebben dit hersteld door dit rapport onder leiding van Rudolph de Jong op te stellen, en dat verklaart deels waarom wij dachten dat hij ook voor deze taak geschikt zou zijn voor bont, aldus Mette Lykke Nielsen.

De wolindustrie kende een uitdaging. Wol is een materiaal dat afkomstig is van een 100% natuurlijke vezel die concurreert met

andere natuurlijke vezels, maar ook met synthetische vezels zoals nylon en polypropyleen. Men zou verwachten dat mensen wol als de betere keuze zouden zien, maar de wolsector moest het proces kunnen documenteren om zich sterk te maken tegen misinformatie die verspreid werd door dierenrechtenactivisten.

Wol en daardoor dus het schaap, kreeg de schuld voor een deel van de koolstofvoetafdruk als gevolg van de uitstoot van schapen tijdens hun leven. Ook beweerden activisten dat schapen grazen op plekken waar ook groente verbouwd zou kunnen worden. Gecombineerd met het feit dat de wereld zich voor voedselschaarste gesteld ziet, was dit voor critici aanleiding om te vragen waarom schapen, die ook nog eens een koolstofuitstoot hebben, in deze gebieden zouden moeten grazen, in plaats van hier groente te verbouwen voor mensen die niet genoeg te eten hebben, aldus Rudolph de Jong.

Misleidende onzin

Volgens Rudolph de Jong is dit onzin. Daarom is het belangrijk dat de feiten goed worden gepresenteerd aan de hand van de benodigde documentatie.

Ten eerste bevinden de meeste schapen zich niet in gebieden waar je iets kunt verbouwen. Ze lopen vrij rond, bijvoorbeeld in de Zwitserse bergen, en beschadigen helemaal niets. Als je naar de technische kant van het meten van de koolstofvoetafdruk kijkt, kun je niet alleen wol de schuld geven van de koolstofuitstoot van schapen. 80% van de winst van schapen wordt

› Internationaal

gemaakt in vleesindustrie, en andere winst met glycerine etc. De uitstoot volledig aan wol toeschrijven is gewoon niet juist. Wetenschapper Allen Savory gaat een stap verder en stelt dat deze beweringen over de koolstof-uitstoot van schapen, koeien en ander vee belachelijk zijn en een verkeerde interpretatie van de feiten is. Als je het vee weghaalt, is de Sahara over 40 jaar 25 maal zo groot als nu, aangezien schapen en andere dieren in de natuur ervoor zorgen dat de cirkel van het leven intact blijft. Al met al zijn er veel redenen om wetenschappelijk bewijs te verzamelen en de wereld te laten zien dat natuurlijke vezels beter zijn dan synthetische, zegt hij.

Op wetenschappelijke basis

Het FEC-project kent dezelfde benadering als het dierenwelzijnsprotocol WelFur van de bontsector: er moet een wetenschappelijke basis aan ten grondslag liggen. Steeds weer komen oppositiegroepen met gekleurde foutieve informatie, bijv. recente beweringen dat bont giftig zou zijn. Daarom is transparantie richting het grote publiek en het communiceren met belangrijke aandeelhouders op basis van wetenschappelijk onderzoek cruciaal. *Alles wat we doen is op onderzoek gebaseerd. Het is erg belangrijk dat te benadrukken. De kracht van dit project is dat het, net als WelFur, een wetenschappelijke basis heeft. Het is geen hocuspocus. We kijken naar de wetenschap en de wetenschap leidt ons. Een van de belangrijkste taken van Rudolph de Jong binnen FEC is onderzoekers identificeren die kunnen*

instaan voor de volledige geloofwaardigheid van FEC. Bij het uitvoeren van een dergelijk project is dat nodig, net zoals dat nodig was in verband met WelFur, legt Matte Lykke Nielsen uit.

In dit geval trad de wolsector in de voetstapen van bont door een protocol op wetenschappelijke basis op te stellen voor het dierenwelzijn van schapen, zoals voor WelFur was gedaan.

Publieke opinie

Uiteindelijk gaat het om het nemen van verantwoordelijkheid en gebruikers de kans geven een weloverwogen keuze te maken, een keuze op basis van wetenschap en feiten in plaats van sprookjes. Als een ontwerper een weloverwogen keuze maakt voor duurzame mode betekent dit onder andere een geringer waterverbruik en minder verspilling in de hele productieketen, minder chemische ontreiniging, minder verlies aan biodiversiteit, minder afval, hergebruik en recycling (oude materialen een nieuw leven geven) als strategie aan het einde van de levensduur en sterk verminderd gebruik van niet-hernieuwbare grondstoffen.

Externe aandeelhouders informeren producenten, productontwerpers en kopers over duurzame keuzes. Zij publiceren indexen en benchmarks waarin de vezels en grondstoffen op basis van hun duurzaamheidsdoelstellingen tegen elkaar worden afgezet. Het is belangrijk contacten te onderhouden met deze externe aandeelhouders.

Zij zijn opiniemakers. Zij maken databases die door modeontwerpers gebruikt worden. Zij maken lijsten van welke materialen goed en verantwoord zijn om te gebruiken en welke slecht zijn. Wol wordt

De tweede stap is het prepareren en verven van pelzen.

De derde stap is het produceren van mode.

met vezels gebenchmarkt. Vezels krijgen een score van A tot en met E, waarbij A de beste score is. Wol was E, maar na het rapport niet meer. Bont staat zelfs niet op die lijsten, maar als ontwerpers deze organisaties vragen of bont verantwoord is en of ze bont mogen gebruiken, is het antwoord waarschijnlijk dat ze het niet weten. Het staat niet in hun database, maar het is mogelijk dat zij minder gunstige dingen over bont van dierenrechtenactivisten hebben gehoord. Daarom moeten wij het contact aangaan met de organisaties en ervoor zorgen dat het juiste en ware verhaal wordt verteld over de hoge welzijnsstandaarden en de duurzame feiten. Als mensen het niet weten, kunnen zij het materiaal niet gebruiken, zegt Rudolph de Jong.

Hopelijk hebben we binnen twee jaar contact met de belangrijke Europese en internationale organisaties die de normen bepalen. Zij zijn degenen naar wie merken en politici luisteren. Beleidsmakers in de EU luisteren naar de input van deze onafhankelijke organisaties. Binnen twee jaar moeten we in staat zijn aan te tonen dat bont een milieuvriendelijk product is om te kopen. Wij zijn er nu al allemaal van overtuigd dat dit het geval is, maar we moeten hiervan hard bewijs hebben. We hopen dat de organisaties in die twee jaar voldoende betrokken zijn geraakt om te weten hoe ze met bont moeten omgaan als gevraagd wordt naar de milieu-impact van bont.

Ze zouden dan in staat moeten zijn het te benchmarken tegen andere materialen, dus ook tegen namaakbont, aldus Mette Lykke Nielsen.

Een overwinning voor wol

In de wolsector heeft het wetenschappelijke pad met het rapport over de positieve milieuaspecten van wol, twee jaar nadat het rapport uitkwam, zijn vruchten al afgeworpen.

Er is nu een norm en de branche gebruikt de uitkomst van dit onderzoek actief in contacten met externe instanties. Als gevolg daarvan is de interesse in wol gegroeid. Wol maakte slechts zo'n 5 procent uit van de modemarkt, maar is sindsdien iets gegroeid. Bont maakt minder dan 1 procent uit van de modemarkt en we verwachten niet dat dit 10 of 15 procent gaat worden. Er zijn zelfs niet genoeg dieren om dit te realiseren. Maar het punt is dat de publieke opinie over wol wat positiever is geworden. Dierenrechtenactivisten hebben geen wetenschappelijk bewijs nodig. Zij worden toch wel geloofd. Wij daarentegen moeten alles bewijzen. En dat doen we hier. In de wolsector hebben deze initiatieven de acceptatie van wol binnen slechts een paar jaar sterk vergroot. Ik onderhoud direct contact met grote luxemerken

zoals Armani en Louis Vuitton, en de afgelopen jaren is hun interesse in wol toegenomen, dus dit is een investering in de toekomst, aldus Rudolph de Jong.

Stappen vooruit

Bont heeft een zeer lage koolstofvoetafdruk in vergelijking met andere branches en dat gaan we wetenschappelijk aantonen. We weten dat uiteindelijk de kritische massa niet zal luisteren. Zelfs niet naar de wetenschap. We doen dit voor de gebruikers, de eindgebruikers, de ontwerpers etc. Het is een dienst voor degenen die wel luisteren en het echte verhaal willen horen. Het is het verhaal dat gebruikers verdienen. Wetenschappelijk en onafhankelijk bewijs is in dat opzicht zeer belangrijk. Intern biedt dit project tools en een model om continue verbetering mogelijk te maken bij de pelsdierenhouders, preparateurs, ververs en producenten. Dit is een stap voorwaarts, maar daarna zijn er nog nieuwe stappen te nemen, aldus Rudolph de Jong.

Mette Lykke Nielsen is ervan overtuigd dat FEC een belangrijke eerste stap voorwaarts is voor de bontsector. *Ik verheug me echt op de resultaten van dit project. Evenals WelFur een openbaring voor ons is geweest, verwacht ik dat dit project hetzelfde zal betekenen.*

Parameters binnen FEC

De milieu-impact van bont zal onder andere worden gemeten aan de hand van de volgende parameters:

- Elektriciteit/energiegebruik
- Waterverbruik en afval
- Voedsel
- Het gebruik van chemicaliën
- Uitstoot
- Transport/brandstof
- Hergebruik
- Industrieel afval en afvalbeheer

Het onderzoek van FEC richt zich op de milieu-impact binnen de eerste drie stappen van de productieketen (de cyclus): het houden van de dieren (op het bedrijf), prepareren & verven en produceren van mode.

De volgende 3 stappen van de cyclus worden buiten beschouwing gelaten, zoals groothandel, retail, distributie, vervolgens gebruik/dragen, wassen, verstellen, hergebruik en tot slot afval, recycling, strategieën voor aan het einde van de levensduur.